# GUSTAV VASAS HÄRSTAMNING

GUSTAV VASA

# Gustav Vasas härstamning

**Gustav Vasas härstamning** är ett genealogiskt ämne som intresserar både regelrätta historiker och privatpersoner med härstamning från Gustav Vasa. Han var kung av Sverige 1523–1560 och dessförinnan riksföreståndare och den första svenska regenten av Vasaätten. Denna ätt utslocknade på svärdssidan genom den polske kungen Johan II Kasimirs död 1672 och på spinnsidan med drottning Kristinas död 1689. Många kungliga och adliga, men även borgerliga, Vasaättlingar lever idag kvar genom övrig kvinnlig härstamning och liksom Gustav Eriksson Vasa härstammar de alla från många äldre svenska frälsesläkter, den kungliga Sverkerätten, vars förfäder tillhörde gamla svenska och danska kungliga ätter som Stenkilsätten, Ynglingaätten och Estridska ätten, den Kievska Rurikdynastin, europeiska adelsätter och furstehus samt romerska kejsarätter.

# Gustav Vasas härstamning

## Gustav Vasas förfäder

Både Gustavs far och hans mor tillhörde 1500-talets högadel i Sverige, även om faderns ätt, som senare kom att kallas Vasaätten varit lågadlig fram till Gustavs farfars far Krister Nilsson. FöräldrarTill vänster Vasavapnet i den äldre formen under medeltiden. (efter Jan Raneke). Fadern Erik Johansson (Vasa), avrättad 1520 vid Stockholms blodbad, var en svensk riddare och riksråd, häradshövding i Danderyd och Rydbo, hövitsman på Kastelholms slott på Åland och ägde sätesgården Rydboholm i Uppland, där han 1490 skall ha dräpt en man från Stockholm, som gjort intrång på Rydboholms marker. 1497 hotades han med bannlysning efter han under stormannaupproret mot morbrodern Sten Sture den äldre skall han ha plundrat Fröunda prästgård, men blev samma höst dubbad till riddare vid kung Hans kröning. men han stödde morbrodern Sten Sture vid ett kuppförsök, vilken valdes till riksföreståndare, och upphöjde Erik till Svenskt riksråd samt arvtagare, varför Erik Johansson ärvde alla Sten Stures gårdar efter hans död.

# Gustav Vasas härstamning

Vasaätten

## Modern

Cecilia Månsdotter av Ekaätten, död 1522 i pesten under dansk fångenskap i Blåtårn (Köpenhamns slott), fick med Erik Johansson åtta barn, hon var dotter till Måns Karlsson (Eka) och Sigrid Eskilsdotter (Banér), vilka både tillhörde Sveriges högadel. Efter att Cecilia blev änka då hennes make avrättats fängslades hon tillsammans med sina döttrar, och fördes till Köpenhamn, där hon antas ha avlidit i pesten.

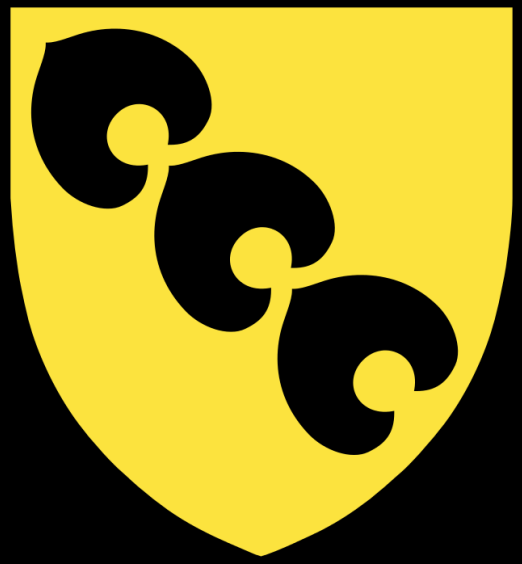

Äldre Stureättens vapen

**Gustavs farföräldrar**

**Farfar Johan Kristiernsson (Vasa) var ett svenskt riksråd och riddare, son till riddaren, häradshövdingen, riksrådet och sedermera drotsen Krister Nilsson till Björnö och Revelstad, som tidvis också var riksföreståndare och dog som länsherre på Viborg. Krister Nilssons hustru Margareta Eriksdotter Krummedige var dotter till danska rikshovmästaren, riddaren och riksrådet Erik Krummedige. Johan Kristernsson studerade vid universitetet i Leipzig 1444, och dubbades senare till riddare, samt köpte 1451 Örby (Örbyhus slott) med underliggande gårdar från sin moster Agneta Eriksdotter (Krummedige)**

# Gustav Vasas härstamning

## Farmor

Birgitta Gustavsdotter (Sture, tre sjöblad), dotter till Gustav Anundsson Sture och Birgitta Stensdotter (Bielke), vilken i sin tur var dotter till Sten Turesson (Bielke) och Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta), syster till kung Karl Knutsson (Bonde) och mor till riksföreståndaren Sten Sture den äldre.

Gustavs morföräldrar

## Morfar

Måns Karlsson (Eka) var riksråd och hövitsman på Stäkeholm samt häradshövding i Vaksala härad i Uppland, där hans närmaste företrädare var fadern. Hans sätesgård var Eka i Lillkyrka socken. 1475 gift med

Ekaätten

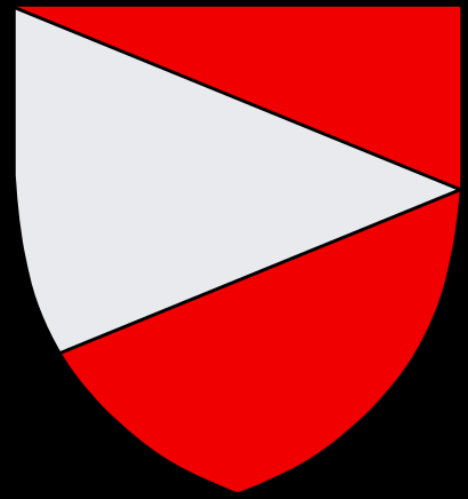

Banér (släkt)

# GUSTAV VASAS HÄRSTAMNING

## MORMOR

Sigrid Eskilsdotter Banér, som i sitt andra äktenskap med Nils Eriksson (Gyllenstierna) födde dottern Kristina Gyllenstierna som gifte sig med riksföreståndaren och regenten Sten Sture den yngre. Såsom Sten Sture den yngres svärmor fängslades hon vid Stockholms blodbad och jämte dottern Kristina, var Sigrid en av de få kvinnor som dömdes till döden vid blodbadet; hon dömdes till att dränkas genom att sys in i en säck och slängas i havet, men avrättningen avbröts då hon gick med på att låta sin egendom konfiskeras av kungen. Hon medtogs till Danmark och fördes till Blåtårn för förvaring tillsammans med sina döttrar Cecilia och Kristina, den senares söner Nils och Svante, samt dotterdöttrar. Omkring 1522 avled Cecilia och två dotterdöttrar i pesten, men Sigrid själv överlevde fångenskapen och fick återvända till Sverige 1523.

# Gustav Vasas härstamning

## Kungliga anor

Gustav Eriksson hade på långt håll kungligt blod i ådrorna genom att hans farmor, Birgitta Gustavsdotter (Sture), härstammade från kung Sverker den yngre via hans dotter Helena Sverkersdotter som var gift med lagmannen i Västergötland jarl Sune Folkesson.

Via Sverker den yngre härstammade Gustav från hans far, kung Karl Sverkersson, son till kung Sverker den äldre, medan modern tillhörde en norska hövdingaätten Thjottaätten.

Via Sverker den yngres hustru Kristina Stigsdotter Hvide härstammade Gustav från hennes far Stig Tokesen (Hvide), från den gamla danska Hvideätten och prinsessan Margareta av Danmark, vars far var den danske prinsen och hertigen Knut Lavard, stamfader för danska kungafamiljen Valdemarerna och deras ättlingar, vilken var son till kung Erik Ejegod av Danmark, och hans hustru Ingeborg av Kiev.

# Gustav Vasas härstamning

**Margaretas mormor**, Kristina Ingesdotter, var svensk prinsessa och furstinna av Novgorod, dotter till kung Inge den äldre och drottning Helena av Sverige (som även var syster till kung Blot-Sven), och gift med furst Mstislav I Vladimirovitj den store av Kiev, son till Vladimir II Monomach, vilken i sin tur var sonson till storfurst Jaroslav I "den vise" av Kiev, som var gift med Olof Skötkonungs dotter. Hans mor var troligen Anastasia (död 1067), dotter till den bysantinske kejsaren Konstantin IX Monomachos och kejsarinnan Zoë Porphyrogenita, en av de få bysantinska kejsarinnorna som föddes kejserlig, alltså som ett legitimt barn till en regent, fadern var Konstantin VIII, och därigenom kunde Gustav Vasa härstamma från den Makedoniska dynastin i Byzans och de olika romerska kejsarätterna. Via Inge den äldre var Gustav ättling till gamle kung Stenkil och hans förfäder vilka hade rötter rakt ner i Sveriges urgamla kungaätt, Ynglingaätten, vars förfäder är omnämnda i dikten Ynglingatal och där många kungar och hövdingar betraktas som sagokungar medan andra stöds av andra oberoende källor, och därför kan betraktas som historiskt belagda.

# Gustav Vasas härstamning

## Bjälboätten och jarlar

Konsolhuvud i Varnhems kyrka, identifierad som Birger jarl, med hertiglig krona
Konsolhuvud i Varnhems kyrka, identifierad som Birger jarl, med hertiglig krona
Via sin mors farmor Birgitta Gustavsdotter Sture (tre sjöblad) härstammade Gustav med två linjer av Bjälboättens lagmansgren från Magnus minnesköld som enligt den svenska s.k. "Genealogia folkungorum" skall ha varit bror till jarlarna Birger Brosa och Karl Döve, alla tre söner till Bengt snivil, vilken enligt den danska historikern Saxo var son till Folke den tjocke och prinsessan Ingegärd Knutsdotter av Danmark.

Via Finstaätten och Färla, Karl Erikssons ätt härstammade Gustav Vasa från Magnus minneskölds son Birger jarl, Stockholms grundare och stamfader till den den kungliga grenen av Bjälboätten, som förr kallades Folkungaätten.

# Gustav Vasas härstamning

## Svenska och danska riksråd

Riksföreståndaren Sten Sture den äldre var hans morbror, hans fars kusin, biskopen Kettil Karlsson (Vasa) var riksföreståndare ett knappt år 1464-1465, och hans förfäder hade varit svenska riddare och riksråd, varav hans farfars far Krister Nilsson (Vasa) var riksdrots. Gustavs farfars morfar Erik Krummedige var dansk rikshovmästare, riddare och riksråd.

## Utländska adelsätter

Gustav Vasa hade många utländska anor från kontinenten, däribland de danska och tyska adelsätterna Krummedige, Königsmarck, Nipertz, Pinnow, Skram, von Lembeck, von Thienen och von Vitzen, samt från ätten Scherembeke, ur vilken Vasaätten kan ha sitt agnatiska ursprung, eftersom namnet Vasaätten inte som tidigare påståtts kommer från ättens vapen, vilket före Gustav Vasa liknande Scherembekes, utan från en av de tidigaste släktgårdarna, Vasa gård i Uppland.

# Gustav Vasas härstamning

## Svenska frälseätter

Gustav härstammade från gamla svenska frälseätter som Algotsönernas ätt, And, Banér, Bengt Bossons ätt, Bengt Hafridssons ätt, Bielke, Bjälboättens lagmansgren, Bjälboättens oäkta gren, Boberg, Bondeätten, Brun, Bååt, Ekaätten, Finstaätten, Fånöätten, Färla, Karl Erikssons ätt, Färla, Orestes Keldorssons ätt, Glysing, Gren, Gripätten, Lejonansikte, Hemming Ödgislessons ätt, Ivar Nilssons ätt, Kase, Lejonansikte, Lejonbalk, Likvidssönernas ätt, Lännaätten, Natt och Dag, Oxenstierna, Peter Ragnvaldssons ätt, Puke (frälsesläkt), Rickebyätten, Rumbyätten, Sparre av Aspnäs, Sparre av Tofta, Sparre av Vik, Äldre Stureätten, Tyrgils Knutssons ätt, Vingätten, Ulfstand af Årby (Årbyätten), och Ulvåsaätten.

Men Vasaätten var länge lågadlig, och hade bara tillhört högadeln under tre generationer, när Gustav 1521 väljs till riksföreståndare, och två år senare, 1523 till kung.

# Antavla

Översikten nedan för Gustav Vasas förfäder är inte bara begränsad till en antavla med fem generationer, utan omfattar även en tabell med den sjätte generationen, där man ser det eventuella släktnamnet och vapenskölden för tidigare förfäder, presenterat enligt doktor Ottokar Lorenz system.[12].

Gustav Vasas antavla i fem generationer, enligt Svenska Autografsällskapets tidskrift del 1 (1879-1888) s 211[13]

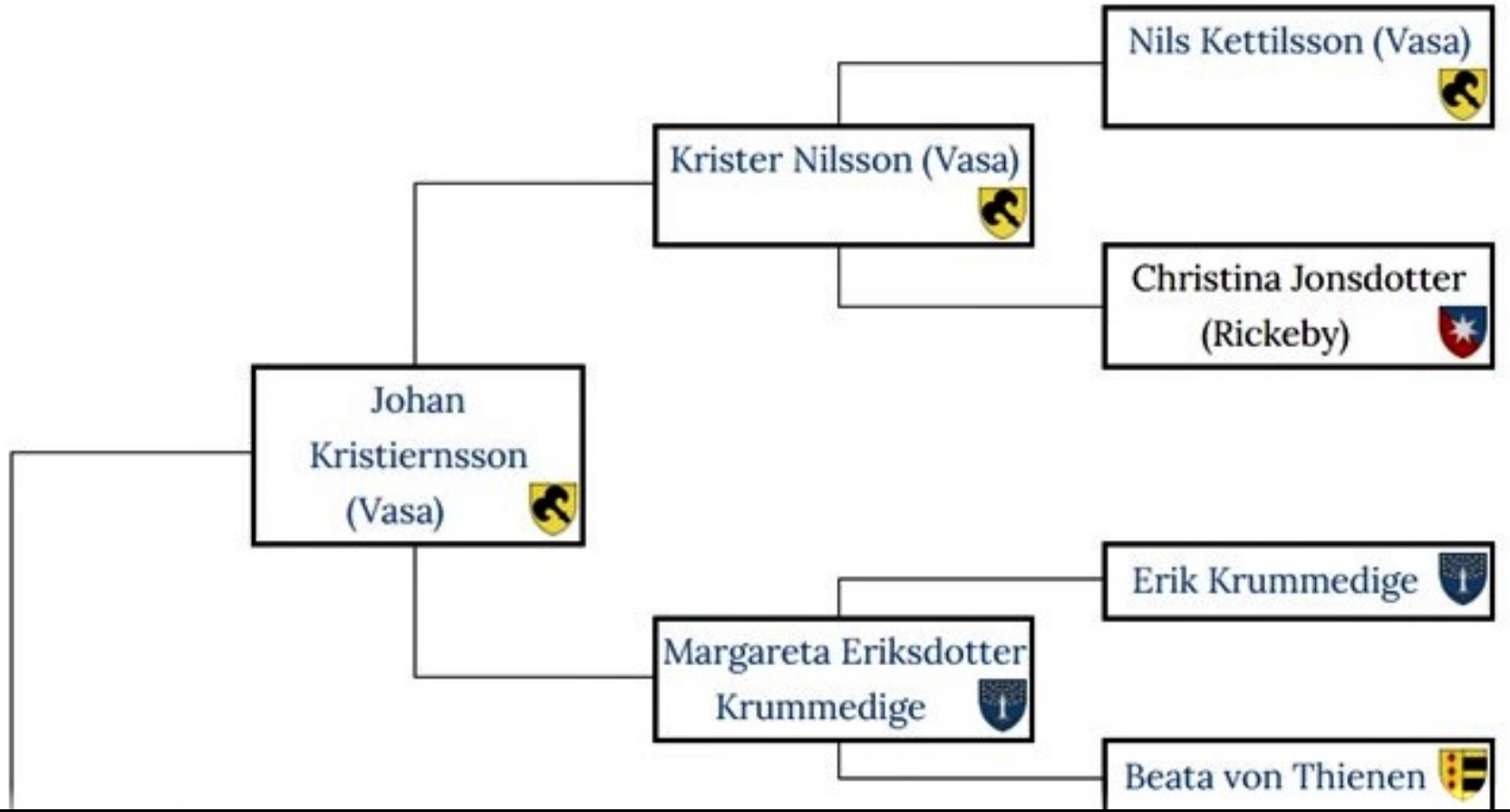

Johan Kristiernsson (Vasa), född omkring 1426, död 4 juni 1477 på Rydboholms slott, Östra Ryd, var ett svenskt riksråd och riddare, son till Krister Nilsson (Vasa) och Margareta Eriksdotter Krummedige.

Krister (eller Kristiern) Nilsson (Vasa) till Vasa i Seminghundra härad och Björnö, Frötuna socken. Född cirka 1365, död 29 april 1442 på Viborgs slott. Riddare (1396), Häradshövding (1401), Riksråd (1413), ståthållare i Viborg (1417), drots (1435).

Nils Kettilsson (Vasa), död tidigast 1378, var väpnare, svenskt riksråd och fogde på slottet Tre Kronor, häradshövding i Frötuna skeppslag i Roslagen. Gift senast 1369 med Christina Jonsdotter (Rickebyätten).

Erik Segebodsen Krummedige, till Rundtoft, född 1364 i Köpenhamn, död 14 september, 1439. Son till Segebod Krummedige (född ca 1330) och Sidsel Skram (född 1342). Dansk rikshovmästare, riddare och riksråd.

von Thienen är en nordtysk adelsätt med ursprung från staden Tienen, varav en gren under medeltiden inflyttade till Sverige från Schleswig-Holstein via Danmark.

Erik Johansson (Vasa), född 1470 på Örbyhus slott, död 8 november 1520 på Stortorget (avrättad vid Stockholms blodbad), var en svensk riddare och riksråd.

Gustav Sture, riddare och riksråd, född cirka 1410, död cirka 1444, var son till Anund Algotsson Sture och Christina Anundsdotter (Lejonansikte).
Han var gift med Birgitta Stensdotter (Bielke), död omkring 1462, dotter till Sten Turesson (Bielke) och Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta), syster till kung Karl Knutsson (Bonde) och mor till riksföreståndaren Sten Sture den äldre; hon gifte sig senare med riddaren och riksrådet Gustav Karlsson (Gumsehuvud)

Cecilia Månsdotter (Eka), född efter 1475, död 1522 i pesten under fångenskap i Blåtårn (Köpenhamns slott), var en svensk adelskvinna. Hon är framförallt känd för att hon var mor till den svenske kungen Gustav Vasa.

Karl Magnusson, riddare, riksråd. Nämnd 1421–1467, Död 1467/1473. Son till Magnus Trottesson (Eka) och Märta Magnusdotter (Kase). Gård i Eka, Lillkyrka sn. Gift med Birgitta Arentsdotter Pinnow, dotter till Arent Pinnow och Elin Andersdotter; död efter år 1489.

Sten Turesson (Bielke), född omkring 1380, död 1431, var ett svenskt riksråd, herre till Örby i Vendels socken. Han var son till Ture Bengtsson (Bielke) och Helena Magnusdotter (Sparre av Aspnäs). Fosterfar till Karl Knutsson (Bonde)

Anund Algotsson Sture, även kallad Sture Algotsson, född 1380 och död 1434 var riddare i Grönskog, Fliseryd och även riksråd, son till Algot Magnusson (Sture) och Märta Bosdotter.
Han var gift med Christina Anundsdotter (Lejonansikte).
Barn:Gustav Anundsson Sture, född cirka 1410, död cirka 1444

Margareta Karlsdotter, död 1428, tillhörde ätten Sparre av Tofta och var dotter till Karl Ulfsson (Sparre av Tofta). Hon var både mor till Sveriges kung Karl Knutsson (Bonde), och farmors mormor till Sveriges kung Gustav Vasa.

Eskil Isaksson (Banér) var ett svenskt riksråd, riddare, häradshövding och herre till Venngarn, född omkring 1415 och nämnd mellan 1438 och 1481. Han var häradshövding i Olands härad och hövitsman på flera slott. Eskil Isaksson var son till Isak Isaksson (Banér), (död efter 1425).

Sigrid Eskilsdotter (Banér), född under andra hälften av 1400-talet på Lindholmens gård, död hösten 1527 på Gäddeholm, var en svensk adelsdam. I sitt första äktenskap födde hon dottern Cecilia Månsdotter (Eka) som blev mor till kung Gustav Vasa.

Cecilia Haraldsdotter (Gren), födelse- och dödsår okända (levde dock ännu 1465), var en svensk adelsdam. Hon var dotter till Harald Stensson Gren och Sigrid Tomasdotter van Vitzen samt brorsdotter till riksrådet Magnus Gren. Hon blev även mormors mor till Gustav Vasa.

von Vitzen (också van Vitzen) var en svensk medeltida frälseätt med ursprung från Mecklenburg och Sachsen-Anhalt i Tyskland.

Rickebyätten kallas medlemmar i en släkt från Rickeby i Vidbo, i nuvarande Sigtuna kommun , vilken tillhörde svensk uradel under medeltiden. Ibland kallas ätten Stierna, eller Stierna av Rickeby, efter skölden som var styckad och belagd med 7-uddig stjärna

Den äldre Pukeätten, var en svensk medeltida frälsesläkt från Östergötland vars äldsta kända medlem var riddaren Ragvald Puke, nämnd levande 1296–1308. Enligt traditionen härstammar även den på Svenska riddarhuset introducerade ätten ätten af Puke från honom.

Skram var en dansk adelsätt, vilken utslocknade under 1700-talet.Vapen: En halv enhörning i silver på blått fält
Peder Skram är omnämnd 1315, och var far till Cecilia Pedersdotter Skram (Sidsel Skram), vilken var född 1342 och gift med Segebod Krummedige

Ekaätten var en svensk stormansätt som tillhörde svensk uradel, och var mycket betydande under medeltidens två sista århundraden.
Ekaätten är ett sentida namn givet efter släktens mest kända sätesgård: det uppländska godset Eka. Gården låg i Lillkyrka socken nära Enköping.

Johan von Thienen (I Tyskland känd som Johannes II. von Thienen eller Johann, dictus de Tyne) född 1342, död 1397, var en tysk riddare, herre till Tollschlag och Wippendorf, och från 1381 var han greve Nikolaus av Holsteins drots till grevskapet Holstein-Rendsburg.

Oxenstierna är en månghövdad svensk uradlig ätt från Småland och är en av Sveriges äldsta adelsätter. Från ätten har flera grenar avknoppats: Oxenstierna af Croneborg, Oxenstierna af Eka och Lindö, Oxenstierna af Korsholm och Wasa och Oxenstierna af Södermöre.

Kase var en äldre svensk frälsesläkt, som levde mellan 1300-talet och 1400-talet i Uppland och Södermanland. Ätten anses inte ha någon koppling till den yngre adelsätten Kåse.

Isak Björnsson, omnämnd 1375-1388, väpnare och häradshövding i Olanda hundare i folklandet Tiundaland, nuvarande Oland i norra Uppland. Gift med Gertrud Andersdotter, dotter till den uppländske frälsemannen väpnaren Anders Tomasson (Årbyätten) till Lisa och Finsta.

Margareta Eriksdotter Krummedige

Beata von Thienen

Erik Johansson (Vasa)

Anund Algotsson Sture

Gustav Anundsson Sture

Christina Anundsdotter (Lejonansikte)

Birgitta Gustavsdotter (Sture)

Sten Turesson (Bielke)

Birgitta Stensdotter (Bielke)

Margareta Karlsdotter (Sparre av Tofta)

**Kung Gustav I**

Cecilia Månsdotter (Ekaätten)

Måns Karlsson (Eka)

Karl Magnusson (Eka)

Magnus Trottesson (Eka)

Märta Magnusdotter (Kase)

Birgitta Arentsdotter Pinnow

Arent Pinnow

Elin Andersdotter (Ulfstand af Årby)

Eskil Isaksson (Banér)

Isak Isaksson (Banér)

# Gustav Vasa

Sigrid Eskilsdotter (Banér)

Märta Siggesdotter (Brun)

Cecilia Haraldsdotter Gren

Harald Stensson Gren

Sigrid Tomasdotter von Vitzen

**Generation 6, enligt Hans Gillingstam: Konung Gustav I:s anor. Svenska antavlor 1989, s 477--485.**[14] [hide]

| Nummer | Namn | Frälseätt | Beskrivning av vapnet | Vapen |
|---|---|---|---|---|
| 32/1 | okänd far? | möjligen ätten Scherembeke? | | |
| 32/2 | okänd? | | | |
| 32/3 | Jon Nilsson (Rickebyätten) | Rickebyätten | Vapen: styckad och belagd med 7-uddig stjärna | |
| 32/4 | NN. Kettilsdotter Puke | Puke | Vapen: en svart, uppåt fläkt örnvinge i gult fält. | |
| 32/5 | Segebod Krummedige | Krummedige | Vapen: en vit lind i blått fält | |
| 32/6 | Sidsel Skram | Skram | Vapen: en halv enhörning i silver på blått fält | |
| 32/7 | Johan von Thienen | von Thienen | Vapen: skölden kluven, högra fältet av guld med tre röda rutor, vänstra fältet av guld med två svarta bjälkar | |
| 32/8 | Anna von Lembeck | von Lembeck | Vapen: Ett nässelblad av silver på röd sköld (Tyska: *ein silbernes Nesselblatt auf rotem Schild*) | |
| 32/9 | Algot Magnusson (Sture) | Vingätten | Vapen: I fält av guld tre balkvis ställda svarta sjöblad | |
| 32/10 | Märta Bosdotter (Natt och Dag) | Natt och Dag | Vapen: Delad i guld och blått | |

GUSTAV VASA

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 32/10 | Marta Bosdotter (Natt och Dag) | Natt och Dag | Vapen: Delad i guld och blått | |
| 32/11 | Anund Jonsson (Lejonansikte) | Lejonansikte, Hemming Ödgislessons ätt | Vapen: rött lejonhuvud på guld | |
| 32/12 | Agneta Nipertz | Nipertz | Vapen: på guld en svart upprätt stående enhörning | |
| 32/13 | Ture Bengtsson (Bielke) | Bielke | Vapen: tre gånger delad i guld och blått | |
| 32/14 | Margareta Arvidsdotter (Sparre av Vik) | Sparre av Vik | Vapen: röd sparre på guld | |
| 32/15 | Karl Ulfsson (Sparre av Tofta) | Sparre av Tofta | Vapen: röd sparre på guld | |
| 32/16 | okänd, eller Cecilia (bådas föräldrar okända)? | okänd | | |
| 32/17 | Trotte Pedersson (Eka) | Ekaätten | Vapen: två gånger styckad sköld i blått, silver och rött | |
| 32/18 | Ingegärd Johansdotter (Bjälboättens oäkta gren) | Bjälboättens oäkta gren | Vapen: tre gånger ginstyckad i guld och rött | |
| 32/19 | Magnus Kase | Kase | Vapen: en sjuuddig stjärna (tinktur okänd) | |
| 32/20 | Bengta Bengtsdotter (Oxenstierna) | Oxenstierna | Vapen: på guld en röd oxpanna med två därifrån utgående horn | |

GUSTAV VASA

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 32/21 | Johan Pinnow | Pinnow | Vapen: ett björnhuvud | |
| 32/22 | Tideka Andersdotter (Årbyätten) | Årbyätten | Vapen: sköld kluven av stora tandskuror | |
| 32/23 | Anders Tomasson | Årbyätten | Vapen: sköld kluven av stora tandskuror | |
| 32/24 | Märta Bengtsdotter (Sparre av Hjulsta och Ängsö) | Sparre av Hjulsta och Ängsö | Vapen: röd sparre på guld | |
| 32/25 | Isak Björnsson (Banér) | Banér | Vapen: en spets av silver från höger på fält av silver | |
| 32/26 | Gertrud Andersdotter | Årbyätten | Vapen: sköld kluven av stora tandskuror | |
| 32/27 | Sigge brun | Brun (ätt) | Vapen: en högt delad sköld, i nedre fältet 13 kulor ordnade 4-3-3-2-1 | 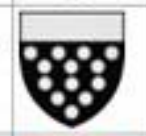 |
| 32/28 | Birgitta Nilsdotter (Lännaätten) | Lännaätten | Vapen: två röda spetsar uppifrån på fält av guld | |
| 32/29 | Sten Haraldsson (Gren) | Gren | Vapen: En spets av silver från vänster på blått fält | |
| 32/30 | Cecilia Nilsdotter, (Ivar Nilssons ätt) | Ivar Nilssons ätt | Vapen: fyrstyckad i guld och rött | |
| 32/31 | Tomas Von Vitzen | von Vitzen | Vapen: på guld en röd springande (hoppande?) räv eller ulv | |

GUSTAV VASA

| | | | |
|---|---|---|---|
| 32/32 | Ida Henningsdotter Königsmarck | Königsmarck | Vapen: tre röda spetsar från höger på fält av silver |

GUSTAV VASA